

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Aine	LTT, Johtaminen ja organisointi	Päivämäärä	4.3.2003
Tekijä(t)	Mari Korpela	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	142 (95 + 47)
Otsikko	Ekonomien urakehitys uraliikkuvuuden näkökulmasta		
Ohjaaja(t)	KTT Anne Kovalainen, KTM Essi Saru		

Tiivistelmä

Tässä tutkimuksessa tutkittiin ekonomien urakehitystä uraliikkuvuuden näkökulmasta, jolloin huomio kiinnitettiin ekonomien tehtävien vaihdoksiin. Tutkimuksessa pyrittiin ensinnäkin saamaan vastaus kysymykseen, millaiseksi ekonomien urat hahmottuvat uraliikkuvuuden näkökulmasta. Tätä kysymystä täsmennettiin siten, että pyrittiin tarkastelemaan, miten ekonomit ovat liikkuneet ja miten yleistä liikkuminen on. Lisäksi tutkimuksessa pyrittiin kuvaamaan liikkumisen syitä eli vastaamaan kysymykseen, miksi ekonomit ovat liikkuneet. Tutkimuksen edetessä tätä kysymystä täydennettiin siten, että tarkasteltiin myös sitä, miksi ekonomit eivät olleet liikkuneet. Tutkimusstrategiana käytettiin tapaustutkimusta. Tässä tutkimuksessa yhden ekonomin katsottiin muodostavan yhden tapauksen. Tutkimuksen aineisto koostui kahdeksasta ekonomista eli tutkimuksessa tarkasteltuja tapauksia oli kahdeksan. Aineistokeruumenetelminä käytettiin kyselyä ja haastattelua. Aineiston analyysissä sovellettiin aineistolähtöistä analyysiä ja lähtökohtana oli aineiston yksityiskohtainen ja monitahoinen tarkastelu. Liikkumisen muotoja, yleisyyttä ja liikkuvuuteen tai pysyvyyteen vaikuttaneita tekijöitä pyrittiin tarkastelemaan myös aikaisempien tutkimusten ja teorioiden valossa.

Ekonomien uria kuvattaessa tarkasteltiin vertikaalista, horisontaalista, maantieteellistä, sektorikohtaista, toimialoittaista ja ei-työsidonnaista liikkuvuutta. Liikkumisen yleisyyttä tarkasteltaessa todettiin, että aineistossa esiintyi henkilöitä, jotka olivat liikkuneet suhteessa uran alkuvuosina enemmän ja toisaalta henkilöitä, jotka olivat liikkuneet suhteessa enemmän keskiuran vaiheilla. Henkilöt, jotka liikkuiivat uran alkuvuosina suhteessa enemmän, olivat naisia. Liikkumisen syiden tarkastelussa liikkuvuuteen ja pysyvyyteen vaikuttaneet tekijät jaettiin ilmiökentän jäsentämisen vuoksi tilanne- ja henkilötekijöihin. Tilannetekijät nousivat tärkeiksi liikkumiseen vaikuttaneiksi tekijöiksi. Lähes kaikissa liikkumistilanteissa erilaiset tilannetekijät olivat vaikuttaneet liikkumiseen. Tilannetekijät jaettiin edelleen yritykseen ja sen toimintaan sekä tehtävään liittyviin tekijöihin. Yritykseen ja sen toimintaan liittyviksi liikkumiseen vaikuttaneisiin tilannetekijöiksi nousivat organisaatiomuutokset, johtamisilmasto- ja järjestelmät, johto tai esimies, toimiala, yrityksen liiketoiminta, yrityksen taloudellinen tilanne sekä palkka. Tehtävään liittyviä tilannetekijöitä olivat puolestaan työmäärään liiallisuus ja työn raskaus, määräaikaisuus, sisältö, odotukset ja koulutukseen vastaamattomuus. Henkilötekijöitä tarkasteltaessa ilmeni, että käsitys uralla menestymisestä sekä yksilön päämäärät olivat vaikuttaneet uralla liikkumiseen. Esimerkiksi halu edetä organisaatiohierarkiassa ylöspäin ilmeni liikkumisena vertikaalisesti ylöspäin. Halu edetä organisaatiohierarkiassa ylöspäin ilmeni noin uran kymmenen ensimmäisen vuoden aikana. Myös ura-ankkureiden avulla voitiin selittää uralla liikkumista ja toisaalta myös pysyvyyttä. Yleisesti voidaan todeta, että mikäli yksilö ei kyennyt toimimaan ura-ankkurinsa mukaisesti tai jossakin muussa tehtävässä oli parempi mahdollisuus toimia ura-ankkurin mukaisesti, vaihtoi yksilö tehtävää. Tutkimuksessa ilmeni eri liikkumistekijöiden moninaisuus: liikkuminen perustui vain harvoin yhteen tekijään. Ekonomit eivät useinkaan liikkuneet tehtävästä toiseen sattumalta, vaan heillä oli perusteltu syy liikkumiseensa. Uraliikkuminen ja pysyvyys olivat pääasiassa vapaaehtoisuuteen perustuvaa.

Asiasanat	Ekonomit, uraliikkuvuus, tilannetekijät, henkilötekijät, tapaustutkimus
Muita tietoja	